

Tapéta 1x1

Azaz tapétázás egyszerűen

Kedves Olvasók!

A tapétázás több mint egy minta kiválasztása és a csíkok felragasztása a falra.

A tapétában rengeteg lehetőség rejlik.

Valami újjal kísérletezni mindig örömet okoz.

Az egyes elemek variálása a mintás és egyszínű tapéták ötletes kombinációja, akár a függőleges helyett vízszintes felrakása, teljesen egyedi megoldásokat eredményez az otthonunkban.

Ne féljük hát kipróbálni!

Kellemes időtöltést kívánok és szép otthonokat!

Röviden és tömören a tapétázásról írok.

Arról, hogy mit érdemes figyelembe venni a tapéta kiválasztásánál, mit jelentenek a jelölések, hogyan kell kiszámolni az adott helyiségre elegendő tapéta mennyiségét, hogyan és mivel rakjuk fel.

Akár saját kezűleg tapétázunk, akár szakember végzi el ezt a munkát, nekünk a Felhasználónak tudnunk kell, hogy az otthonunk dekorálására szánt tapéta milyen tulajdonságokkal rendelkezik.

Az alábbi ismeretek birtokában egy sor bosszúságtól megkímélhetjük magunkat, és a végeredménnyel is elégedettek leszünk.

A leírás a teljesség igénye nélkül készült és azokra az információkra korlátozódik, amelyet egy hobby lakásfelújító is megért és alkalmazni tud.

Akkor vágjunk bele a tapétázás rejtjelmeinek megismerésébe!

Tartalom:

1. Tapéta fajták
2. A tapéták jelölései
3. Számolási segédlet
4. Ragasztók
5. A tapétázás szerszámai
6. A tapéta felrakása

1. Tapéta fajták

A különböző tapéta alapanyagok nagyban meghatározzák a tapéta jellegét, kialakítását.

A modern eljárásoknak köszönhetően számtalan érdekes, egyedi felületű tapétával találkozhatunk. Ebben az összefoglalóban az alapvető tapétafajtákkal foglalkozunk.

A választék igen széles, azonban érdemes tudni, mi az, ami a mi igényeinknek megfelel.

Nem elég, hogy szép, annak tartósságáról és tisztíthatóságáról is tájékozódnunk kell.

A papír alapú tapéták előnye, hogy kedvezőbb áron kaphatók, míg a műanyag felületűek erősebb, tartósabb felületet biztosítanak.

Hazánkban is egyre népszerűbbek a gyapjúrostos alapú tapéták, melyek rugalmasak és erősek.

Legfőbb előnyük, hogy rendkívül egyszerű tapétázást tesznek lehetővé.

A tapéták alapanyaguktól függően eltérő felrakási módot igényelnek. Erről bővebben **A tapéta felrakása** c. fejezetben írok.

Bármilyen fajta tapétáról legyen szó, a katalógusban található minták és a tapéta tekercsek is jelölésekkel vannak ellátva.

Ezek értelmezéséről és a jelölések fontosságáról a **Tapéták jelölése** c. fejezetben írok bővebben.

A papírtapéta

A korszerű, jó minőségű papírtapéta mindig kétrétegű papírból készül.

A felső fehér papírra nyomtatják a mintát, az alsó félfamentes papír jó nedvszívó réteg, amely megkönnyíti a felragasztást.

A jó minőségű papírtapéták felülete impregnáló bevonattal van ellátva, így enyhén nedves ronggyal tisztíthatóak.

Tisztításkor azért vegyük figyelembe, hogy a tapéta teljes egészében papír alapanyagú!

A papírtapétákon található jelölések:

Letörölhető

Kétrétegű, dombornyomott tapéta

A habosított tapéta

Ennek a tapéta fajtának a felülete habosított műanyagból készül.

Felülete nedves ronggyal jól tisztítható.

A hátsó, azaz hordozó rétege lehet papír vagy gyapjúrostos.

A gyapjúrost előnyeiről a **Gyapjúrostos tapéta** címszó alatt lesz bővebb információ.

A habosított tapéták jelölései:

Lemosható

A felső műanyag réteg leszedhető.

Ez a jelölés a papír hátsó réteg esetén.

Az egész tapéta maradéktalanul leszedhető.

Ez a jelölés a gyapjúrostos hátsó réteg esetén.

A Vinyl vagy más néven selyem tapéta

A felső rész erős, nagyon jól tisztítható műanyag réteg.

A felületét fényesre nyomva, selyemhatás érhető el, de egyre több matt felületű tapéta is készül ezzel az eljárással.

A hátsó, vagyis hordozó réteg ennél a tapétánál is lehet papír vagy gyapjúrost.

A vinyl tapéták gazdagon kidolgozott felülete vastagabb műanyag felső réteget kíván. Éppen ezért egy gyönyörűen strukturált felületű tapéta a vastagabb anyagréteg miatt nagyobb négyzetméter súlyt eredményez.

Ezért nevezik nehéz vinyl tapétának, amelynek felrakásánál körültekintően kell eljárunk.

Fontos ebben az esetben egy megfelelően erős ragasztókötés kialakítása!

A selyemtapéták jelölései:

Nagyon jól lemosható, súrolható felület

A felső műanyag réteg leszedhető.

Ez a jelölés a papír hátsó réteg esetén.

Az egész tapéta maradéktalanul leszedhető.

Ez a jelölés a gyapjúrostos hátsó réteg esetén.

A Gyapjúrostos, azaz vlies tapéta

Gyapjúsálak és kötőanyag keverékéből létrehozott anyag a gyapjúrost. Ezt az anyagot előnyei miatt alkalmazzák a habosított műanyag és a vinyl tapéták hátsó hordozó rétegeként is.

Ha a kiválasztott tapétánk gyapjúrostos, vagy ilyen hátoldallal készült annak nagy előnyeit mind a felrakáskor, mind az esetleges javítások alkalmával élvezhetjük. A felrakáskor csak a falat kell bekenni és ebbe a ragasztó rétegbe simítjuk bele a tapéta csíkot.

Elfelejtethetjük a tapétázó asztalt vagy a lefektetett szobaajtót ☺.

A falak dekorálását így egyszerűen és könnyen elvégezhetjük, akár házilag, de a mesterek is szeretnek vele dolgozni, mert könnyen illeszthető a tapéta.

Nagyon rugalmas, ezért gipszkarton burkolatok és új építésű házak tapétázása alkalmával is kifejezetten a gyapjúrostos tapéta használata ajánlott.

A teljes leszedhetőség nagy előnye, hogy az utólagos javítások (pl. villanyszerelő doboz kibontása) esetén a tapétát egyszerűen lehúzzuk a falról a kívánt darabon, majd a javítás végeztével a tapétát visszarakasztjuk.

2. A tapéták jelölései

Nem mindegy, hogy milyen célra vásárolunk tapétát, illetve milyen helyiségben szeretnénk tapétázni. Más típus ajánlott egy étkezőbe, ahol fontos szempont a tisztíthatóság és más jellegű tapétát választhatunk egy hálószobába is.

Hogy a felület tartós és a célnak megfelelő legyen érdemes a megvásárolni kívánt tapéta jellemzőit megismernünk.

A tekercsek különféle jelölésekkel vannak ellátva annak érdekében, hogy megfelelő információkat kapjunk a tapéta jellemzőiről, mint fényállóság, tisztíthatóság, illesztés, felrakás és eltávolítás.

Emellett egyéb fontos információkat is találunk még, mint a tapéta cikkszámát és színszámát, stb.

Az alábbiakban értelmezzük ezeket a jelöléseket.

Fényállóság és szintartási információk:

gyengén fényálló

közepesen fényálló

fényálló

erősen fényálló

kiválóan fényálló

Tisztíthatóság jelölései:

Törölhető

Enyhén nedves ronggyal lemosható.

Nedves ronggyal lemosható.

Jól lemosható, súrolható.

erősen súrolható

Illesztés:

Az egymást követő csíkokat váltakozó irányba kell felrakni.

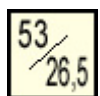
Mintaillesztés egyvonalban.

Eltolt illesztés.

Az egymást követő csíkokat váltakozó irányba kell felrakni.

Mintamagasság / Illesztési eltolás nagysága cm-ben, eltolt illesztés esetén.

Felrakás módja:

A tapéta hátoldalát kell bekenni ragasztóval.

A falat kell bekenni ragasztóval.

A tapéta ragasztós hátoldalú, azaz öntapadós.

Eltávolítás:

A tapéta maradéktalanul szárazon a falról lehúzható. (gyapjúrostos tapéta)

A tapéta felső rétege lehúzható, míg az alsó papír réteg a falon marad.
(papír hordozórétegű habosított és vinyl tapéták)

Átnedvesítve lekaparható

Egyéb információk:

A tapéta átfedéssel összevágható.

Kétrétegű, dombornyomott tapéta.

Ütésálló

Égésálló adalékot tartalmazó tapéta

A RAL, Német Minőségbiztosítási Intézet minőségi követelményeinek megfelel.

Gyapjúrostos tapéta.

Fali ragasztós technikával a falra rakható: a falat kell a ragasztóval bekenni majd a száraz tapétával tapétázni.

Az igazán fontos információ a színszám (bekarikázva)!

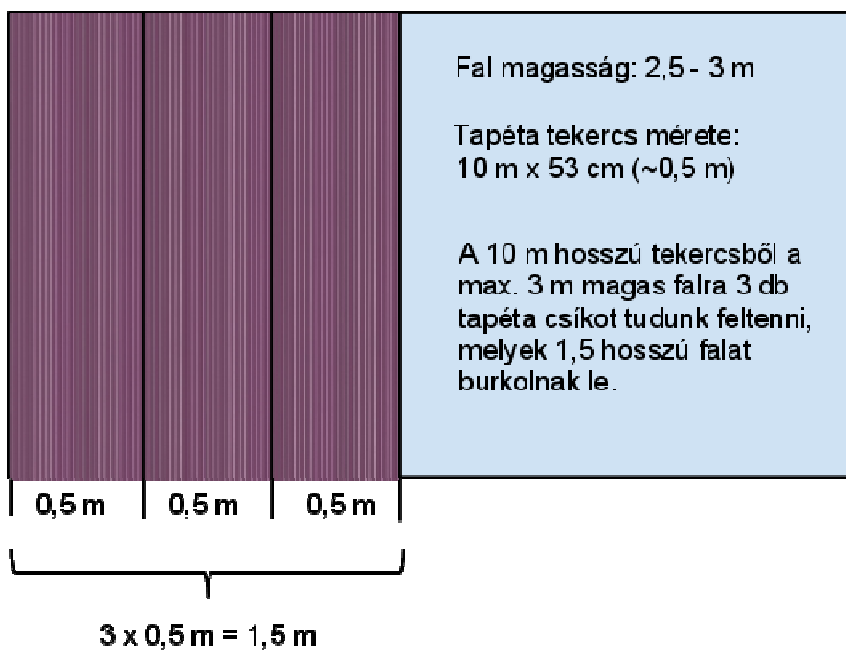
Ezt a számot mindig a tapéta cikkszámával együtt találhatjuk.

Ennek az összes tekercs esetében egyformának kell lennie!

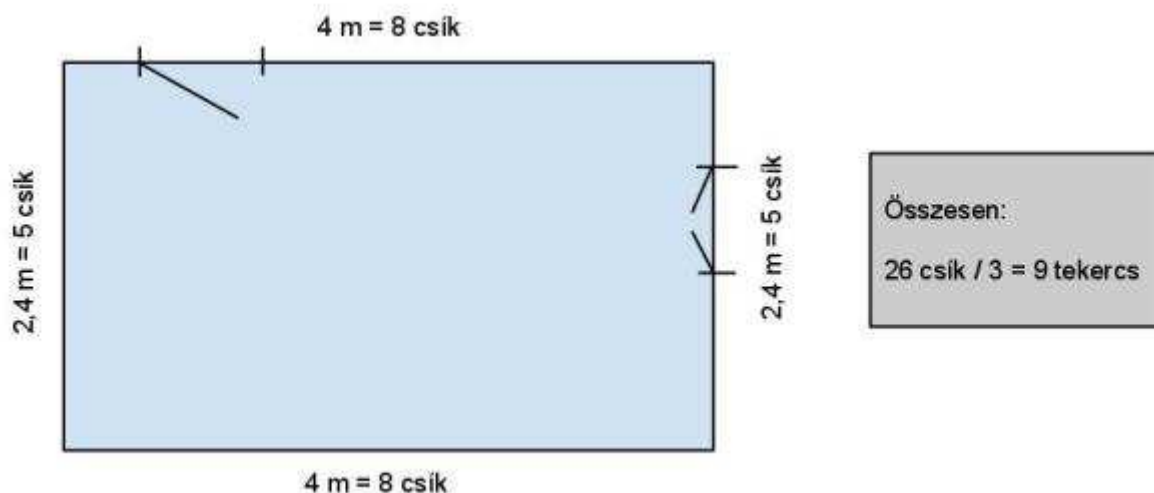
Ha eltérő, akkor előfordulhat, hogy a falon színeltérés tapasztalható az eltérő színszámú ugyanakkor azonos cikkszámú tapéták esetén.

3. Számolási segédlet

Megvan, hogy milyen színű, anyagú és mintájú tapétát szeretnénk. De mennyit?
A szükséges tapéta mennyiséget a legjobb, ha a felrakást végző szakember számolja ki.
Ha mégis előbb vásároljuk meg a tapétát vagy mi magunk szeretnénk felrakni, akkor a szükséges tekercs számot az alábbi módon tudjuk kiszámolni.

Ha több falat ugyanazzal a tapétával szeretnénk burkolni, akkor falanként kiszámoljuk a csíkok számát és ezt az összeget elosztuk 3-mal. Az eredményt felkerekítve kapjuk meg a szükséges tekercs számot.

A normálméretű (kb. 90 cm szélességű) ajtót és ablakot nem vonjuk ki, mert a kávé és a keretet is tapétázni kell.

Ha nagyobb méretű ablakról vagy ajtóról van szó, ebben az esetben a szélesség méreténél 1 méterrel kisebb hosszt vonjunk le a falhosszból (pl.150 cm-es ablak esetén 50 cm-t vonjunk le), és az ajtó vagy ablak alatti és feletti részekre külön számoljuk ki a szükséges mennyiséget.

Fontos még, hogy az illesztések miatt rászámoljuk a kellő mennyiséget:

Illesztés mentes tapéta esetén 10%

0-30 cm illesztésű tapétáknál 20%

30-64 cm illesztésű tapétáknál 30% pluszt számoljunk.

4. Tapéta ragasztók

A korszerű tapétaragasztók gyorsan felhasználásra készre keverhetőek, más néven instant ragasztónak is nevezik.

Az erős tapadás és ragasztóerő mellett a tapéta felrakása során jól korrigálható.

A ragasztókat általában por alakban forgalmazzák, melyet az előírása szerint kell bekeverni langyos vagy hideg vízben.

A vödörbe célszerű az előírtnál kicsit kevesebb hideg vizet tenni, majd a port a víz intenzív keverése mellett fokozatosan beleszórjuk.

Ha a ragasztót az előírt ideig állni hagyjuk, majd állagát ellenőrizzük.

Ha sűrűnek találjuk, akkor hideg víz hozzáadásával tudjuk hígítani.

A megfelelő állagú ragasztó sűrű, pudingszerű anyag, amely ecsettel vagy teddy hengerrel könnyen, jól kenhető.

A különböző anyagú tapétákhoz más-más tapétaragasztót kínálnak a gyártók, de a könnyebb papír tapétákhoz természetesen az erősebb ragasztókat is tudjuk alkalmazni.

Normál ragasztók

Csak papírtapétához alkalmazhatók, kiadós és ára is kedvező.

Speciális (szpecial) ragasztók

A papírhátú habosított vagy vinyl tapéták ragasztója.

Erős, jó tapadást biztosító ragasztók.

Fűrészporos tapéták ragasztásához is ezt a típust kell használni.

Gyapjúrostos tapétához való vlies vagy direct ragasztók

Az erős ragasztókötés mellett számos tulajdonsága segíti a fali ragasztós technikát. Ára magasabb, mint a normál ragasztóé, viszont ezekkel a ragasztókkal sokkal egyszerűbbé válik a tapétázás.

5. A tapétázás szerszámai

A tapétázás megkezdése előtt gondoskodjunk arról, hogy minden szükséges szerszám kéznél legyen.

Az alábbi szerszámok szükségesek:

Ceruza a jelölésekhez, mérőszalag, tiszta, nedves rongy a felesleges tapétaragasztó letörléséhez.

A tapéta vágásához: tapétázó olló és/vagy sniccer, azaz szőnyegpadló vágókés.

A ragasztó felkenéséhez bekenő kefe vagy teddy henger, ecset.

A tapéta simításához tapétahenger és az élek elsimításához a varrathenger.

6. A tapéta felrakása

Természetesen itt már a megfelelően előkészített falfelülettel állunk szemben, amelynek hibáit előzőleg kijavítottuk és az esetleges tapétamaradványokat eltávolítottuk.

Az alábbi ismertető segítséget nyújt a tapétázás műveleteinek megismerésében, mely nemcsak a munkát maguk végzőknek lehet hasznos, hanem azoknak is, akik figyelemmel akarják kísérni a tapétázó mester munkáját.

Mielőtt elkezdenénk...

Mielőtt a tapétát kicsomagoljuk, ellenőrizzük le, hogy a tapéták azonos gyártásból származnak, azaz a gyártási számunk megegyezik. (Anfertigungs-Nr., Shade-No. megnevezés alatt pl. 7A) a képen látható bekarikázott szám.

Ha ez nem megegyező, akkor ügyeljünk arra, hogy egy falon legyenek az azonos színszámú tapéták. Ellenkező esetben színeltérés lesz tapasztalható.

A tapétázás befejezéséig őrizzük meg a tapéták címkéit!

A tapétázás folyamata az alábbi lépésekből áll:

- A meglévő falburkolat eltávolítása.
- A fal hibáinak kijavítása, előkészítése és alapozása.
- A tapéta felragasztása

A meglévő falburkolat eltávolítása:

A falfelületen lévő régi anyagok, festékek, tapéták eltávolítása, lekaparása.

A régi papír alapú tapétát vízzel vagy tapéta leoldó folyadékkal többször átkenjük, majd amikor megpuhult, egy spaklival könnyen le tudjuk kaparni.

A gyapjúrost alapú tapétát egyszerűen le tudjuk húzni a falról.

Ha a kaparás után nagyobb (3-4 mm) mélyedések, vakolati sérülések maradtak, akkor ezeket réskitöltő anyaggal (glettel, akrillal) javítsuk ki, szükség esetén csiszoljuk le.

A letisztított, kijavított, majd portalanított falat kenjük le alapozóval.

A fal előkészítése, alapozás:

Ennek célja, hogy egy szilárd, teljesen sima és homogén, vagyis nem foltos falat hozzunk létre, amelyre a tapétát megbízhatóan felragaszthatjuk.

Ennek érdekében a teljes falat le gletteljük/át gletteljük, amelyet a száradás után lecsiszolunk.

A tökéletes fal érdekében a művelet megismételhető.

Ezek után a portalanított falat alapozóval lekenjük.

Ha nem alapozunk, előfordulhat, hogy a fal a tapétaragasztót szívja magába, ami azzal jár, hogy az előzőleg kiszámolt ragasztó mennyiség kevés lesz.

Ha nincs alapozó, akkor higított tapétaragasztóval kenjük át a falat.

A cél, hogy a fal szívóképességét megfelelően csökkentjük.

Papír hátsó rétegű habosított vagy vinyl (selyem) tapéta esetén javasolt a tapétázás előtt a falat makulatúrázni, azaz makulatúra papírral bevonni, vagy folyékony makulatúrával lekenni.

Ez nagyban elősegíti a tapéta és a fal közötti ragasztókötés kialakulását.

Lehetőség van a teljes falat makulatúrázni vagy majdani illesztések helyére 20 cm széles makulatúra csíkokat ragasztani.

A makulatúra csíkok átlapolása illetve a csíkok és a fal közötti szintkülönbséget el kell glettelni.

Nehéz és vastag vinyl (selyem) tapéta esetén ez a folyamat mindenképpen javasolt a fal teljes felületén!

A gyapjúrostos tapéták esetében makulatúra papírt ne alkalmazzunk, mert teljesen felesleges.

A tapéta felragasztása:

A tapéta csíkok felragasztása a tapéták típusától függően változik. De néhány alapvető dolgot figyelembe kell venni.

A tapéta hátoldalán jelöljük be a levágott tapéta csíkok tetejét, hogy az egyes lapok biztosan egy irányba álljanak.

Ha a tapéta címkéjén a ↓↑ jelzést látja, akkor az egymást követő csíkokat megfordítva, váltakozó irányba kell felrakni.

A tapéta címkén található minta illesztés jel figyelembe vételével vágja le a tapéta csíkokat a falhossznak megfelelően + 5-10 cm ráhagyva.

Egy falfelület első csíkját vízszintező segítségével állítsuk függőlegesre.

Az utolsó csíkot kismértékben (2-3 cm) hajtsuk át a következő falszakaszra, amely részre rátapétázva tudjuk a folytonosságot biztosítani.

A tapétázás során kerüljük a túlzott fűtést és a huzatot.

A gyors száradás a tapéta nagymértékű zsugorodásával járhat, valamint a megfelelően erős ragasztókötés kialakulását is gátolja.

Papír vagy papír hátú habosított és selyem (vinyl) tapéta felrakása:

A falhossznak megfelelően levágott tapétacsíkot bekenjük a sűrűre kikevert tapétaragasztóval, majd a ragasztózott oldalát egymásra hajtjuk.

Amikor a papír megpuhult a megfelelő ázási idő letelte után (kb. 5-10 perc), akkor a lapot széthajtva a falra helyezzük, illesztendő szélét a helyére igazítjuk, csúsztatjuk, majd tapétázó kefével a csík közepéből a szélei felé haladva felsimítjük a falra.

Ne áztassuk el a tapétát, ezért ne használjunk híg ragasztót!
Fontos, hogy az egyes csíkok lehetőleg azonos ideig ázzanak, puhuljanak!
A felrakás során esetleg kikenődött tapétaragasztót azonnal, nedves ronggyal távolítsuk el a tapéta felületéről.

Gyapjúrostos tapéta felrakása:

A nagyon sűrűre (szinte pudingszerűre) kikevert gyapjúrostos tapétához való ragasztóval a falat vastagon bekenjük egy tapétacsík + 10 cm szélességben. A ragasztót célszerű szőrös teddy hengerrel felhordani.

Ebbe a ragasztómasszába szárazon fektetjük bele a tapéta csíkot, tehát a tapétát nem kell ragasztóval bekenni. Tapétázó kefével, gumihengerrel vagy tapétázó lapáttal a csík közepéből a szélei felé haladva felsimítjuk a falra.

Alul, felül a túllógó részeket levágjuk.

Ne aggódjunk!

Hibás felrakás esetén a tapéták bármikor gond nélkül visszaszedhetők és újból felrakhatóak.

Bordűr felrakása:

A bordürt festett falra vagy papírtapétára gond nélkül ráragaszthatjuk.

Műanyag bevonatú tapéták (habosított, selyem) esetében azonban célszerű a bordürt a falra ragasztani.

A bordűr helyét pontosan kirajzoljuk, majd a tapétázást csak a vonalig végezzük.

Végül a bordürt felragasztjuk a kihagyott helyére.

Remélem ez az útmutató eléggé meggyőző volt ahhoz, hogy ne féljünk e nagyon dekoratív falburkoló anyag kiválasztásától és a fenti ismeretek birtokában bátran nekiálljunk a feladatnak.

Üdvözlettel,

Tofán Szilvia